

Tantra a konstelace

Setkávám se s dotazy, co to je *tantra* a proč dávám do spojitosti *tantru* a *konstelace*. Ano, dávám je do spojitosti, protože rodinné konstelace jsou ve své podstatě velmi tantrické, základem konstelací je tantrický přístup k životu.

Většinou se setkáváme s velmi povrchním názorem, či veřejným povědomím o tom, co to je tantra, a sice, že to jsou nějaké sexuální techniky, či v lepším případě práce se svou sexualitou, ale to je však jen velmi nepatrný kousíček toho, co to je tantra. To je stejné, jako kdybychom řekli, že celý život člověka je jen sex, nebo že sexuální styk je jen o zplození dětí. Co to je doopravdy tantra, jak vznikla apod. se lze dočíst ve skvělé sérii Oshových promluv nazvaných *The Tantra Vision I a II*. (opravdu vřele doporučuji).

Podstatné je, že tantra je obecný a základní přístup k životu a ke všemu, co k životu patří. Tímto přístupem je přijetí – akceptování. Přijetí všeho, co život přináší, tedy radosti a všech člověku příjemných věcí na jedné straně a bolesti, zranění a všech temných chvílí v životě na straně druhé. Je to přijetí svého místa v životě, naší minulosti, našich rodičů, kteří nám dali život, či dětí, kterým jsme život zase dali my, přijetí sounáležitosti se všemi našimi báječnými, ale i nenáviděnými předky, ať už udělali cokoli. Přijetí všech lidí, kteří zasáhli nějak do našeho života, v dobrém i ve zlém. Přijetí svých pocitů, ať jsou jakékoliv, přijetí svých tužeb, přání a snů, ale i přijetí svých bolestí, zranění a ztrát, nesplněných přání a pod. Přijetí své sexuality, své ženskosti či svého mužství, svého těla, svých myšlenek, přijetí svého hněvu, svých slz, své agresivity i jemnosti, přijetí ticha v sobě i hrozného řevu, přijetí své síly a božské dokonalosti - svého buddhovství, ale i všech svých slabostí a chybiček. Prostě přijetí sebe sama. Pro někoho je o něco těžší přijmout tu světlejší stranu a pro někoho zase tu tmavší stranu lidské existence, ale my potřebujeme přijmout obojí, protože jen tak můžeme přijímat a vnímat to, co se s námi děje v přítomném okamžiku a svobodně se v něm rozhodovat, co bude dál.

Jsou dvě základní staré cesty lidské transformace - transformace, kdy se nevědomý člověk-zvíře stává vědomým člověkem-bohem, a sice jsou to *jóga* a *tantra* – které vedou obě ke stejnému cíli za předpokladu, že přijmou spojení i s druhou cestou, s druhým přístupem. Pokud se tak nestane, dojde k zamrznutí, zastavení transformace v nějaké hře, kterou si dotyčný oblíbil.

Jóga je cestou vědomého úsilí a snažení, vylepšování, ovládnutí, proměňování, zeslabování vlivu nevědomého zvířete a posilování našeho božství, a to všelikými technikami a metodami.

Tantra je cestou neusilujícího přijetí svého božství, protože „proč se snažit proměňovat to nedokonalé v nás, když stačí přijmout onu dokonalost v nás“.

Úskalí jógy je v tom, že v určitém pokročilém místě cesty se může člověku zalíbit v této hře, kdy On dosahuje svým úsilím kýžené transformace, kdy On to má pod kontrolou, kdy On to zvládá, kdy On je už tak „pozitivní“ a „spirituální“ a kdy naopak jediná možnost, jak překonat tuto vyhocenou dualitu je totální kapitulace, přijetí toho, že „Já to nedokážu“ a přijetí toho, že se nemusím už o nic snažit a Mohu tak „jen“ přijmout své božství (ve své dokonalosti i všech slabostech a negacích) - tedy použít tantrický přístup. Tedy tak dlouho se snažím, až zjistím že snažením nedosáhnu kýžené proměny, ale jen přijetím.

Úskalí tantry jsou zase v tom, že i když se člověk bude učit přijímat život a své božství, tak se mu může zalíbit jen ta jedna příjemnější strana toho, co život přináší a může začít hrát takovou hru malého dítěte bezstarostně si plácajícího bábovičky na písčičku, které se nekouká na trápení kolem sebe, které necítí zodpovědnost za bolest dítěte, které si hraje vedle něj, a které přetáhne lopatičkou po hlavě a sebere mu jeho kyblíček, hru kdy začne utíkat od bolesti a odpovědnosti k bezstarostné radosti a potěšení. Je to pak hra, kdy člověk může přestat vnímat to, že vlastně stejně celou dobu se jen On o něco snaží, například vyhnout se nepříjemným věcem a řešením v životě (ale někdy potřebným), nebo že se snaží, minimálně a paradoxně, právě o to přijetí-přijímání, ať už selektivní nebo ne, protože to prostě bez vlastního úsilí jinak neumíme. Východiskem pak je opět kapitulace a upřímnost sám k sobě, odvaha podívat se na své skutečné motivy, své nejhlubší pocity a přijetí toho, že stejně to, co celou dobu člověk dělal byla vlastní snaha po transformaci, že byl stejně plný snahy a potřeby něco vidět a něco naopak nevidět – tedy, že to byla vlastně jóga a s tou tantrou to byla zčásti jen taková hra, i když potřebná.

Oba přístupy, které mimochodem prolínají skrze všechna světová náboženství, ideologie a filosofie, vedou ke vnitřní „kapitulaci“, která však není pasivním aktem, ale vědomým krokem odvahy a síly srdce bojovníka. Konstelace jsou z tohoto pohledu i jógickou technikou (kdy přiznáváme, že máme na čem pracovat a jsme to my, kteří si za to bereme zodpovědnost), která však je založena na ryze tantrických základech a principech přijímání života a sebe sama.

Saraha – zakladatel, od kterého se odvozuje tantra, žil před svým osvícením se svou učitelkou „na hromádce“ v místě indického pohřebiště, před zraky lidí, kteří ho znali, jako vzdělaného, svatého a moudrého muže z královského dvora, a tak bořil všechny zvyky, pravidla a zábrany v sobě, ale respektoval je u druhých, učinil se zranitelným před celou zemí a kromě přijímání

všech potěšení života s prostou ženou (původem, kastou) viděl před svýma očima neustále lidskou bolest a utrpení, byl neustále konfrontován se životem i smrtí, až jednoho dne roztančil s nakažlivou svatou radostí celé truchlící pohřebiště a celou zem. A přesně to můžeme najít i v konstelacích, když nabídneme druhým svou zranitelnost a slabost, přijmeme svou minulost, své bolesti i radosti a s respektem bolesti i radosti svých předků, tak můžeme pomoci uvolnit v sobě novou radost, sílu a chuť k životu.